

RANDERS AMTS HISTORISKE SAMFUND

Aktiviteter efterår 2017

Parkeringsmuligheder ved besøg i Helligåndshuset.

Randers Ugen den 11.-20. august

Mandag den 14. august kl. 14.00- ca. 17.00: Cykeltur. Vi mødes kl. 14.00 ved kasernen, Danevirkevej 5, 8930 Randers NØ. Turen går derefter til Fladbro, i alt ca. 20 km. Turen slutter ved den blå bro.

Turlederne fortæller om seværdigheder undervejs. Forfriskninger medbringer man selv. Deltagelse er gratis, men husk tilmelding til kontoret senest tirsdag den 8. august.

Tirsdag den 15. august kl. 10.00-17.00: Åbent hus på kontoret i Helligåndshuset. Vi fortæller om Helligåndshuset, byder på en kop kaffe og præsenterer nogle af de bøger, der er til salg.

Torsdag den 17. august kl. 15.00-18.00: Udstilling med Randers-billeder i Cykelbørsen ved Claus Ørsted, Vestervold 24, 8900 C. Bjørn Nørgaards byport, Kapel til Nutiden vil også være åben.

Gratis adgang.

Tirsdag den 5. september kl. 19.00-21.00 i Helligåndshusets store sal

GUDENÅ-DALEN I KRIG OG FRED

BILLEDFOREDRAG VED CAND MAG ERIK HOFMEISTER

I dag er der ikke mange synlige spor efter borgene langs Gudenåen, men tænker man sig tilbage til middelalderen og senere, kunne man langs det store vandløb støde på en række borge og slotte. Det var en urolig tid, hvor det handlede om at forsvare sine nærmeste og sine værdier. Herremand, konge og bisp brugte Gudenåens vådområder som forsvarselementer, når de opførte deres borge. Også i Randers blev der bygget forsvarsanlæg og byen blev hjemsted for kongeslottet Dronningborg. Senere tider var præget af fred i landet, og Gudenå-området blev i 1900-tallet et spændende udflugtsmål for guldaldermalerne, der her i det imponerende landskab med den store å, søerne og skovene fandt motiver til deres landskabsmaleri. Erik Hofmeister udgav i 2012 bogen "Gudenåens kulturhistorie" og i 2004 bogen "De ferske vandes kulturhistorie".

Lørdag den 9. september

EFTERÅRSTUR TIL FREDERIKSHAVN

Afgang fra Randers Arena kl. 9.00.

Vi forventer at være hjemme kl. 18.00.

Vi kører ad den gamle vej over Hadsund, Øster Hurup og tager færgen over Limfjorden til Hals. Her gør vi stop ved **Hals Skanser** og får formiddagskaffe.

Vi fortsætter mod Frederikshavn til **Nordjyllands Kystmuseum**, som består af Kystmuseet, Det Jyske Modstandsmuseum, Søfarts-afdelingen, Bangsbo Hovedgård, Bangsbo Fort samt den tilhørende have.

Vi begynder med en guidet tur på **Bangsbo fort**. Fortet ligger i 82 m's højde og består af et befæstningsanlæg, bygget af den tyske besættelsesmagt under 2. verdenskrig og udbygget af det danske søværn under Den Kolde Krig. Fortet består af 80 betonanlæg, hvoraf de 70 blev bygget under 2. verdenskrig.

Frokosten indtages her ved dårligt vejr, ellers i Bangsbo have.

Derefter fortsætter vi til **Kystmuseet**. Her viser vores guide rundt og fortæller om Kystmuseet på Bangsbo, der har til huse i den gamle hovedgård. Hovedbygningen kan dateres tilbage til 1364. Museet er indrettet i de tidligere avlsbygninger, og ladegårdens nordlænge rummer **Det Jyske Modstandsmuseum**.

I **Søfarts-afdelingen** ses det unikke Ellingåskib fra 1163.

I Hovedbygningen oplever vi **Den Hvide Gård**, som Bangsbo kaldtes, da stedet omkring år 1900 var i Johan Knudsens eje og var samlingssted for tidens største skønlædere, forfattere og kunstmalere og deres farverige liv.

Efter denne rundvisning er der mulighed for at vandre i den smukke have inden eftermiddagskaffe og hjemturen. Haven er på 8 ha. Her kan man opleve den gamle engelskinspirerede park med mange bænke, store plæner, gamle træer og lysthus. Her er også en rosenhave, læge- og krydderurtehaver, sansehaver, indførselshistorisk frugt- og bærhaver og en samling af bonsaitræer.

Prisen er 375 kr.

Tirsdag den 10. oktober kl. 19.00-21.00 i Helligåndshusets store sal
ALLIEREDE FLYVERE SKUDT NED OVER DANMARK - MED LOKALE VINKLER
FOREDRAG VED ANDERS STRAARUP, RANDERS

Hør om en del af de 463 fly og 3088 allierede flyvere, der ses i **AirmenDK** www.airmen.dk med personlige beretninger, fotos, kort, data og links.

James Reid Bradley fra et Halifax-bombefly som det viste, blev begravet i Mindelunden på Randers Nordre Kirkegård. Andre lokale vinkler viser også, at danskere var med i et lille hjørne af en meget stor krig.

Danskere fik krigen helt ind på livet. Vi kommer tæt på enkelte flyvere. I foredraget er der på skift overblik og detaljer om krigen ud fra flystyrt.

Lørdag den 28. oktober kl. 10.00-16.00 på Værket
REFORMATIONEN - TEMADAG

En række folkeoplysende foreninger og institutioner i Randers markerer 500-året for reformationen og undersøger med foredrag af to engagerede forskere, hvilken betydning reformationen har for det daglige liv i Danmark. Hvorfor taler vi dansk, og hvorfor fører religion til konflikter? Randers Kammerorkester deltager i dagen med værker af bl.a. J.S. Bach, der repræsenterer den protestantiske kirkes musikalske højdepunkt. Husk tilmelding til Værket. Prisen for musikoplevelser, foredrag, frokost og kaffe er 180 kr. Se programmet her:

<http://randersreformation.dk/about.html>

Lørdag den 4. november kl. 10.00-15.00 i Underværket, Stemannsgade 9

ORDETS DAG

Temaet for Ordets Dag 2017 er børne- og ungdomslitteratur.

Historisk Samfund deltager med en stand, hvor vi bl.a. sælger bøger.

Der er gratis adgang for alle. Udførligt program vil være på hjemmesiden forud for dagen.

Tirsdag den 14. november kl. 19.00-21.00 i Helligåndshusets store sal

DE HVIDE BUSSER

FOREDRAG VED ARNE DOKTOR, ANS

Arne Doktor fortæller om Folke Bernadottes aktion - som i krigens sidste måneder – i marts/april 1945 bragte tusindvis af nordiske fanger ud af Tysklands kz-lejre. I februar 1945 havde Bernadotte opnået en aftale med SS-Rigsfører Heinrich Himmler, som var chef for hele det tyske kz-lejrvæsen. Aftalen gik ud på, at de danske og norske kz-fanger i Tyskland kunne samles i Neuengamme, kz-lejren ved Hamborg, under beskyttelse af Svensk Røde Kors. Herfra skulle de transporteres til det neutrale Sverige. Hundredvis af busser fra Sverige og Danmark deltog i aktionen. Foredraget tager udgangspunkt i en beretning, som Arne Doktor har fået af en af de danske vognmænd, som var med i aktionen. Beretningen rummer også fortælling fra et par norske fanger, som har fortalt om deres ophold i Auschwitz, og hvordan de med vognmanden fra Viborg slap ud af Tyskland.

Foto: Svensk Røde Kors

Foto: Nationalmuseet

Tirsdag den 5. december kl. 14.00-17.00 i Helligåndshusets store sal

ÅRBOGSRECEPTION FOR MEDLEMMER

Årbogen 2017 bliver præsenteret, og vi byder på en forfriskning.

I den lille sal vil der efter den officielle indledning være mulighed for at betale næste års kontingent på 300 kr. og få den nye årbog udleveret.

Alle medlemmer er velkomne.

Forhåndsreservering:

Tlf.: 86430211 - e-mail: histranders@mail.dk

Tilmelding og betaling på kontoret

Betaling på kontoret Erik Menveds Plads 1 Randers C, tirsdage kl. 15.00 - 17.00
- eller bankoverførsel til 1551 4711 66 4831